

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ІЗМАЇЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ГУМАНІТАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

СИЛАБУС
навчальної дисципліни

Антикризовий менеджмент

1. Основна інформація про дисципліну

Тип дисципліни:	вибіркова	Форма навчання:	денна.
Освітній ступінь:	магістр		
Галузь знань:	07 Управління та адміністрування		
Спеціальність:	073 Менеджмент		
Освітня програма:	Менеджмент: адміністрування діяльності суб'єктів господарювання		
Рік навчання:	1	Семестр:	1, 2
Кількість кредитів (годин):	4 (120 год.: 16- лекції; 16- семінарські; 88 - самостійна робота)		
Мова викладання:	українська		

2. Інформація про викладача (викладачів)

ПІБ: Захарченко Віталій Іванович

Науковий ступінь, вчене звання, посада: доктор економічних наук, професор, професор кафедри управління підприємницькою та туристичною діяльністю

Кафедра: кафедра управління підприємницькою та туристичною діяльністю

Робочий e-mail: zakharchenko11@ukr.net

Години консультацій на кафедрі: вівторок, 14.40-16.00

3. Опис та мета дисципліни

Дисципліна «Антикризовий менеджмент» призначена для поглиблення фахових компетентностей здобувачів вищої освіти за спеціальністю 073 менеджмент, але може бути цікавою та корисною й студентам інших спеціальностей.

В системі підготовки менеджерів знання, уміння та навички з теорії і практики антикризового управління мають особливе значення. Сучасний менеджер повинен мати уявлення про причини, що можуть спричинити кризу на підприємстві та обставини, що можуть бути загрозливими для його функціонування. Переважна більшість банкрутств пов'язана саме з незадовільним керівництвом. Тому в умовах ринку керівник повинен не тільки вміти діяти в несприятливих умовах та використовувати фінансові та організаційні інструменти, спрямовані на подолання кризового стану на підприємстві, а й заздалегідь вживати заходів, що мають на меті запобігання кризам.

Зміст дисципліни «Антикризовий менеджмент» розкривається через вивчення семи тем. Отже, у темах 1-2 розкривається загальна класифікація кризових явищ, класифікація факторів фінансового становища підприємства (організації), джерела виникнення кризових явищ, загальна характеристика кризових ситуацій, симптоми кризи. Наступні теми 3-5 присвячені

типології загроз кризових ситуацій, їх залежності від потенційних втрат та дефіциту часу на їх подолання, банкрутству підприємства, стратегічному плануванню і вибору місії підприємства, поняттю місії, концепції, мотивації, меті діяльності суб'єкта підприємництва, соціальній відповідальності суб'єктів підприємницької діяльності.

Теми 6-7 спрямовано на опанування поняття та показників конкуренто- і платоспроможності підприємства, організації експрес-аналізу фінансово-виробничої діяльності підприємства, аналізу структури балансу підприємства, методам виявлення неплатоспроможності підприємства, створенню інформаційної мережі для подолання кризових явищ, створенню та впровадженню мережі оперативних антикризових груп.

Передумова вивчення дисципліни: «Маркетинг», «Економіка підприємства».

Міждисциплінарні зв'язки: «Стратегічний менеджмент та маркетинг», «Економіка підприємства», «Управління проектами та ризиками».

4. Результати навчання

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен набути такі результати навчання:

Знання про:

- причини виникнення кризових явищ в економіці та в системі управління;
- економічний механізм виникнення кризового стану на підприємстві;
- методичку діагностики кризових ситуацій на підприємстві;
- основні ознаки готовності підприємства, його менеджерів і персоналу до попередження, подолання або мінімізації наслідків кризових явищ;
- розробку стратегій і підходів до розвитку підприємства з урахуванням потенційних кризових явищ;
- сучасні методи та інструментарій управління у кризових умовах;

Уміння:

- провести експрес-діагностику стану підприємства з метою виявлення потенційних (латентних) кризових ситуацій та явищ;
- скласти прогноз перспективи виникнення та розвитку кризових ситуацій на підставі експрес-аналізу;
- визначити основні напрями запобігання, подолання та мінімізації наслідків кризових явищ на підприємстві.

Комунікація:

- показувати уміння працювати самостійно та в команді, мати навички міжособистісної взаємодії, які дозволяють досягати професійних цілей;
- використовувати сучасні комп'ютерні і телекомунікаційні технології обміну та розповсюдження професійно спрямованої інформації у сфері підприємництва, торгівлі та біржової діяльності;
- оволодіти навичками письмової та усної професійної комунікації державною мовою;
- відповідальність за прийняття рішень у складних і непередбачуваних умовах, що потребує застосування нових підходів та прогнозування;
- управління комплексними діями або проектами;
- відповідальність професійний розвиток окремих осіб та/або груп осіб;
- здатність до подальшого навчання з високим рівнем автономності.

Автономність та відповідальність:

- прийняття рішень у складних і непередбачуваних умовах, що потребує застосування нових підходів та прогнозування;
- відповідальність за розвиток професійного знання і практик, оцінку стратегічного розвитку команди;
- здатність до подальшого навчання.

5. Структура дисципліни

Тема№ 1. Основи теорії циклів і криз.

Перелік питань/завдань, що виносяться на обговорення/опрацювання	Рекомендовані джерела, допоміжні матеріали та ресурси
Лекція (2 год.): 1. Поняття кризи. 2. Основні фактори та ознаки кризових явищ. 3. Загальна класифікація кризових явищ. 4. Кризові явища в підприємстві. 5. Класифікація факторів фінансового становища підприємства (організації).	1. Василенко В. О. Антикризове управління підприємством: навч. посібник К.: ЦУЛ, 2013. 504 с. 2. Барінов В. А. Антикризисное управление : учеб. пособие М. : ИД ФБК-ПРЕСС, 2015. 520 с. 3. Лігоненко, Л. О. Антикризове управління підприємством: підручник. К. : Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2015. 824 с.
Семінарське заняття (2 год.): 1. Визначення поняття «криза», основні ознаки кризи. 2. Імовірність настання кризи. 3. Фактори, які впливають на кризовий стан і кризову ситуацію на підприємстві. 4. Кризовий процес і етапи його розвитку. 5. Життєздатний стан підприємства як господарської системи.	1. Василенко В. О. Антикризове управління підприємством: навч. посібник К.: ЦУЛ, 2013. 504 с. 2. Барінов В. А. Антикризисное управление : учеб. пособие М. : ИД ФБК-ПРЕСС, 2015. 520 с. 3. Лігоненко, Л. О. Антикризове управління підприємством: підручник. К. : Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2015. 824 с.
Завдання для самостійної роботи: Скласти конспект за питаннями (має бути представлений на семінарському занятті): 1. Поняття і фази фінансової кризи на підприємстві. 2. Критерії і фактори кризового стану. 3. Характеристика заходів по виходу підприємства із кризового стану. 4. Пошук шляхів вирішення проблемних питань.	1. Василенко В. О. Антикризове управління підприємством: навч. посібник К.: ЦУЛ, 2013. 504 с. 2. Барінов В. А. Антикризисное управление : учеб. пособие М. : ИД ФБК-ПРЕСС, 2015. 520 с. 3. Лігоненко, Л. О. Антикризове управління підприємством: підручник. К. : Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2015. 824 с.

Тема № 2. Кризи підприємства і завдання антикризового управління.

Перелік питань/завдань, що виносяться на обговорення/опрацювання	Рекомендовані джерела, допоміжні матеріали та ресурси
Лекція (2 год.): 1. Сутність, параметри, фактори кризових ситуацій і явищ. 2. Джерела виникнення кризових явищ. 3. Загальна характеристика кризових ситуацій. 4. Симптоми кризи. 5. Причини виникнення кризових явищ і ситуацій. 6. Основні аспекти відхилень від нормальної ситуації.	1. Василенко В. О. Антикризове управління підприємством: навч. посібник К.: ЦУЛ, 2013. 504 с. 2. Барінов В. А. Антикризисное управление : учеб. пособие М. : ИД ФБК-ПРЕСС, 2015. 520 с. 3. Кривов'язюк І. В. Антикризове управління підприємством: навч. посібник К. : Кондор, 2008. 374 с. 4. Лігоненко, Л. О. Антикризове управління підприємством: підручник. К. : Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2015. 824 с.
Семінарське заняття (2 год.): 1. Сутність, параметри, фактори кризових ситуацій і явищ. 2. Джерела виникнення кризових явищ. 3. Загальна характеристика кризових ситуацій. 4. Симптоми кризи. 5. Причини виникнення кризових явищ і ситуацій. 6. Основні аспекти відхилень від нормальної ситуації.	1. Василенко В. О. Антикризове управління підприємством: навч. посібник К.: ЦУЛ, 2013. 504 с. 2. Барінов В. А. Антикризисное управление : учеб. пособие М. : ИД ФБК-ПРЕСС, 2015. 520 с. 3. Кривов'язюк І. В. Антикризове управління підприємством: навч. посібник К. : Кондор, 2008. 374 с. 4. Лігоненко, Л. О. Антикризове управління підприємством: підручник. К. : Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2015. 824 с.
Завдання для самостійної роботи: Скласти конспект за питаннями (має бути представлений на семінарському занятті): 1. Поняття банкрутства підприємств. 2. Зміст, функції Закону «Про банкрутство». 3. Порядок ліквідації підприємств. 4. Методи запобігання банкрутству. <i>Завдання.</i> Слід підготуватися до обговорення проблемних питань. По даній темі слід ретельно опрацювати Закон України «Про банкрутство».	1. Василенко В. О. Антикризове управління підприємством: навч. посібник К.: ЦУЛ, 2013. 504 с. 2. Барінов В. А. Антикризисное управление : учеб. пособие М. : ИД ФБК-ПРЕСС, 2015. 520 с. 3. Кривов'язюк І. В. Антикризове управління підприємством: навч. посібник К. : Кондор, 2008. 374 с. 4. Лігоненко, Л. О. Антикризове управління підприємством: підручник. К. : Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2015. 824 с. 5. Закон України «Про банкрутство». URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2597-19#Text

Тема № 3. Сутність та специфіка антикризового управління підприємством.

Перелік питань/завдань, що виносяться на обговорення/опрацювання	Рекомендовані джерела, допоміжні матеріали та ресурси
Лекція (2 год.): 1. Можливі варіанти подолання джерел виникнення кризи, причин її виникнення та розвитку. 2. Типологія загроз кризових ситуацій, їх залежність від потенційних втрат та дефіциту часу на їх подолання. 3. Класифікація типологічних видів криз. 4. Поняття стратегічної, локальної криз підприємства.	1. Барінов В. А. Антикризисное управление : учеб. пособие М. : ИД ФБК-ПРЕСС, 2015. 520 с. 2. Кривов'язюк І. В. Антикризисное управління підприємством: навч. посібник К. : Кондор, 2008. 374 с. 3. Лігоненко, Л. О. Антикризисное управління підприємством: підручник. К. : Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2015. 824 с. 4. Мартиненко В.П. Фінансовий менеджмент: підручник. Львів: Магнолія 2006, 2014. 344с.
Семінарське заняття (2 год.): 1. Банкрутство підприємства як кризове явище. 2. Симптоми кризових явищ. 3. Точка зору на кризу як область нових сприятливих можливостей. 4. Можливі шляхи трансформування сприятливої ситуації у кризову і кризової ситуації — у сприятливу.	1. Барінов В. А. Антикризисное управление : учеб. пособие М. : ИД ФБК-ПРЕСС, 2015. 520 с. 2. Кривов'язюк І. В. Антикризисное управління підприємством: навч. посібник К. : Кондор, 2008. 374 с. 3. Лігоненко, Л. О. Антикризисное управління підприємством: підручник. К. : Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2015. 824 с. 4. Мартиненко В.П. Фінансовий менеджмент: підручник. Львів: Магнолія 2006, 2014. 344с.
Завдання для самостійної роботи: Скласти конспект за питаннями (має бути представлений на семінарському занятті): 1. Сутність типових моделей виходу підприємства із кризового стану та запобігання банкрутству. 2. Методи вибору оптимальної моделі виходу із кризового стану.	1. Барінов В. А. Антикризисное управление : учеб. пособие М. : ИД ФБК-ПРЕСС, 2015. 520 с. 2. Кривов'язюк І. В. Антикризисное управління підприємством: навч. посібник К. : Кондор, 2008. 374 с. 3. Лігоненко, Л. О. Антикризисное управління підприємством: підручник. К. : Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2015. 824 с. 4. Мартиненко В.П. Фінансовий менеджмент: підручник. Львів: Магнолія 2006, 2014. 344с.

Тема № 4. Стратегічні аспекти антикризового управління підприємством.

Перелік питань/завдань, що виносяться на обговорення/опрацювання	Рекомендовані джерела, допоміжні матеріали та ресурси
Лекція (2 год.): 1. Стратегічне планування і вибір місії підприємства як інструмент упередження його кризи. 2. Поняття місії, концепції, мотивації, мети діяльності суб'єкта підприємництва. 3. Соціальна відповідальність суб'єктів підприємницької діяльності.	1. Василенко В. О. Антикризове управління підприємством: навч. посібник К.: ЦУЛ, 2013. 504 с. 2. Барінов В. А. Антикризисное управление :учеб. пособие М. : ИД ФБК-ПРЕСС, 2015. 520 с. 3. Лігоненко, Л. О. Антикризове управління підприємством: підручник. К.: Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2015. 824 с.
Семінарське заняття (2 год.): 1. Стратегічне планування і вибір місії підприємства як інструмент упередження його кризи. 2. Поняття місії, концепції, мотивації, мети діяльності суб'єкта підприємництва. 3. Соціальна відповідальність суб'єктів підприємницької діяльності.	1. Василенко В. О. Антикризове управління підприємством: навч. посібник К.: ЦУЛ, 2013. 504 с. 2. Барінов В. А. Антикризисное управление :учеб. пособие М. : ИД ФБК-ПРЕСС, 2015. 520 с. 3. Лігоненко, Л. О. Антикризове управління підприємством: підручник. К.: Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2015. 824 с.
Завдання для самостійної роботи: 1. Сутність фінансової санації підприємства. 2. Зміст проекту фінансового оздоровлення підприємства. 3. Санація шляхом реорганізації (реструктуризації). 4. Фінансова санація на ухвалу арбітражного суду. <i>Завдання.</i> По даній темі слід ретельно опрацювати Закон України «Про банкрутство», «Положення про порядок проведення санації державних підприємств та методику розробки планів реструктуризації державних підприємств та організацій».	1. Василенко В. О. Антикризове управління підприємством: навч. посібник К.: ЦУЛ, 2013. 504 с. 2. Барінов В. А. Антикризисное управление :учеб. пособие М. : ИД ФБК-ПРЕСС, 2015. 520 с. 3. Лігоненко, Л. О. Антикризове управління підприємством: підручник. К.: Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2015. 824 с. 4. Закон України «Про банкрутство». URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2597-19#Text 5. Положення про порядок проведення санації державних підприємств та методику розробки планів реструктуризації державних підприємств та організацій URL: https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0353581-07#Text

Тема № 5. Методичне забезпечення та практичний інструментарій діагностики кризового стану та загрози банкрутства підприємства.

Перелік питань/завдань, що вноситься на обговорення/опрацювання	Рекомендовані джерела, допоміжні матеріали та ресурси
Лекція (2 год.): 1. Створення інформаційної мережі для подолання кризових явищ. 2. Перерозподіл обов'язків менеджерів вищої ланки. 3. Створення та впровадження мережі оперативних антикризових груп. 4. Визначення функціонального призначення антикризових груп. 5. Етапи впровадження заходів антикризового управління. 6. Фактори успіху подолання кризових явищ.	1. Василенко В. О. Антикризове управління підприємством: навч. посібник К.: ЦУЛ, 2013. 504 с. 2. Тридід О. М. Методичні рекомендації щодо аналізу та оцінки фінансової стійкості підприємства. Х. : ХНЕУ, 2017. 24с. 3. Фінансова санація та банкрутство підприємств: навч. посібник. К. : Центр навчальної літератури. 2015. 168 с.
Семінарське заняття (2 год.): 1. Створення інформаційної мережі для подолання кризових явищ. 2. Перерозподіл обов'язків менеджерів вищої ланки. 3. Створення та впровадження мережі оперативних антикризових груп. 4. Визначення функціонального призначення антикризових груп. 5. Етапи впровадження заходів антикризового управління. 6. Фактори успіху подолання кризових явищ.	1. Василенко В. О. Антикризове управління підприємством: навч. посібник К.: ЦУЛ, 2013. 504 с. 2. Тридід О. М. Методичні рекомендації щодо аналізу та оцінки фінансової стійкості підприємства. Х. : ХНЕУ, 2017. 24с. 3. Фінансова санація та банкрутство підприємств: навч. посібник. К. : Центр навчальної літератури. 2015. 168 с.
Завдання для самостійної роботи: Скласти конспект за питаннями (має бути представлений на семінарському занятті): 1. Сутність, необхідність, мета і характерні риси санаційного аудиту. 2. Характеристика джерел інформації для проведення санаційного аудиту. 3. Сутність і порядок проведення аналізу фінансового стану підприємства. 4. Зміст аналізу виробничо-господарської діяльності. 5. Значення і використання висновків санаційного аудиту. <i>Завдання.</i> Слід підготуватися до обговорення проблемних питань, попередньо опрацювати Методику проведення поглибленого аналізу фінансово-господарського стану	1. Василенко В. О. Антикризове управління підприємством: навч. посібник К.: ЦУЛ, 2013. 504 с. 2. Тридід О. М. Методичні рекомендації щодо аналізу та оцінки фінансової стійкості підприємства. Х. : ХНЕУ, 2017. 24с. 3. Фінансова санація та банкрутство підприємств: навч. посібник. К. : Центр навчальної літератури. 2015. 168 с.

неплатоспроможних підприємств та організацій. На основі балансів підприємств вирахувати окремі показники і зробити певні висновки щодо подальшого розвитку аналізованих підприємств.	

Тема №6. Діагностика потенціалу виживання підприємства.

Перелік питань/завдань, що вноситься на обговорення/опрацювання	Рекомендовані джерела, допоміжні матеріали та ресурси
Лекція (2 год.): 1. Поняття та показники конкуренто- і платоспроможності підприємства. 2. Організація експрес-аналізу фінансово-виробничої діяльності підприємства. 3. Аналіз структури балансу підприємства.	1. Василенко В. О. Антикризове управління підприємством: навч. посібник К.: ЦУЛ, 2013. 504 с. 2. Тридід О. М. Методичні рекомендації щодо аналізу та оцінки фінансової стійкості підприємства. Х. : ХНЕУ, 2017. 24с. 3. Фінансова санація та банкрутство підприємств: навч. посібник. К. : Центр навчальної літератури. 2015. 168 с.
Семінарське заняття (2 год.): 1. Методи виявлення неплатоспроможності підприємства. 2. Деталізований аналіз фінансового становища підприємства. 3. Аналіз стану управління на підприємстві.	1. Василенко В. О. Антикризове управління підприємством: навч. посібник К.: ЦУЛ, 2013. 504 с. 2. Тридід О. М. Методичні рекомендації щодо аналізу та оцінки фінансової стійкості підприємства. Х. : ХНЕУ, 2017. 24с. 3. Фінансова санація та банкрутство підприємств: навч. посібник. К. : Центр навчальної літератури. 2015. 168 с.
Завдання для самостійної роботи: Скласти конспект за питаннями (має бути представлений на семінарському занятті): 1. Внутрішні джерела фінансової стабілізації. 2. Фінансове оздоровлення із залученням ресурсів власників підприємства. 3. Зміст фінансової участі кредиторів у фінансовому оздоровленні боржника. 4. Зміст фінансової участі персоналу в санації підприємства. 5. Характеристика методів державної санаційної підтримки підприємств в Україні та в інших країнах.	1. Баринов В. А. Антикризисное управление : учеб. пособие М. : ИД ФБК-ПРЕСС, 2015. 520 с. 2. Василенко В. О. Антикризове управління підприємством: навч. посібник К.: ЦУЛ, 2013. 504 с. 3. Тридід О. М. Методичні рекомендації щодо аналізу та оцінки фінансової стійкості підприємства. Х. : ХНЕУ, 2017. 24с. 4. Фінансова санація та банкрутство підприємств: навч. посібник. К. : Центр навчальної літератури. 2015. 168 с.

Тема №7. Антикризова програма підприємства і формування системи антикризового управління.

Перелік питань/завдань, що вносяться на обговорення/опрацювання	Рекомендовані джерела, допоміжні матеріали та ресурси
Лекція (4 год.): 1. Створення інформаційної мережі для подолання кризових явищ. 2. Перерозподіл обов'язків менеджерів вищої ланки. 3. Створення та впровадження мережі оперативних антикризових груп. 4. Визначення функціонального призначення антикризових груп. 5. Етапи впровадження заходів антикризового управління. 6. Фактори успіху подолання кризових явищ.	1. Барінов В. А. Антикризисное управление : учеб. пособие М. : ИД ФБК-ПРЕСС, 2015. 520 с. 2. Василенко В. О. Антикризове управління підприємством: навч. посібник К.: ЦУЛ, 2013. 504 с. 3. Тридід О. М. Методичні рекомендації щодо аналізу та оцінки фінансової стійкості підприємства. Х. : ХНЕУ, 2017. 24с. 4. Фінансова санація та банкрутство підприємств: навч. посібник. К. : Центр навчальної літератури. 2015. 168 с.
Семінарське заняття (4 год.): 1. Створення інформаційної мережі для подолання кризових явищ. 2. Перерозподіл обов'язків менеджерів вищої ланки. 3. Створення та впровадження мережі оперативних антикризових груп. 4. Визначення функціонального призначення антикризових груп. 5. Етапи впровадження заходів антикризового управління. 6. Фактори успіху подолання кризових явищ.	1. Барінов В. А. Антикризисное управление : учеб. пособие М. : ИД ФБК-ПРЕСС, 2015. 520 с. 2. Василенко В. О. Антикризове управління підприємством: навч. посібник К.: ЦУЛ, 2013. 504 с. 3. Тридід О. М. Методичні рекомендації щодо аналізу та оцінки фінансової стійкості підприємства. Х. : ХНЕУ, 2017. 24с. 4. Фінансова санація та банкрутство підприємств: навч. посібник. К. : Центр навчальної літератури. 2015. 168 с.
Завдання для самостійної роботи: Скласти конспект за питаннями (має бути представлений на семінарському занятті): Зробити аналіз фінансового стану підприємства (на прикладі конкретного підприємства): - аналіз валюти балансу і його структури; - аналіз джерел власних коштів; - аналіз структури кредиторської заборгованості.	1. Барінов В. А. Антикризисное управление : учеб. пособие М. : ИД ФБК-ПРЕСС, 2015. 520 с. 2. Василенко В. О. Антикризове управління підприємством: навч. посібник К.: ЦУЛ, 2013. 504 с. 3. Тридід О. М. Методичні рекомендації щодо аналізу та оцінки фінансової стійкості підприємства. Х. : ХНЕУ, 2017. 24с. 4. Фінансова санація та банкрутство підприємств: навч. посібник. К. : Центр навчальної літератури. 2015. 168 с.

6. Політика курсу

Політика щодо відвідування навчальних занять

Згідно з «Положенням про порядок оцінювання рівня навчальних досягнень студентів в умовах ЄКТС в ІДГУ» студенти мають обов'язково бути присутніми на семінарських заняттях. Студент, який з поважних причин, підтверджених документально, не мав був відсутній на семінарському занятті, має право на відпрацювання у двотижневий термін після повернення до навчання. Студент, який не використав надане йому право у встановлений термін або пропустив заняття без поважних причин, отримує за кожне пропущення заняття 0 балів. Студенти, які навчаються за індивідуальним графіком, мають в повному обсязі виконати додаткові індивідуальні завдання, попередньо узгодивши їх з викладачем. Присутність на модульній контрольній роботі є обов'язковою. У випадку відсутності студента на проміжному контролі з поважної причини, підтвердженої документально, йому призначається інша дата складання модульної контрольної роботи.

Політика академічної доброчесності

Студенти мають дотримуватись правил академічної доброчесності відповідно до «Кодексу академічної доброчесності ІДГУ». Наявність академічного плагіату в студентських доповідях є підставою для виставлення негативної оцінки. Списування студентів під час проведення модульної контрольної роботи є підставою для дострокового припинення її складання та виставлення негативної оцінки.

7. Проміжний і підсумковий контроль

Форма проміжного контролю

Зразок модульної контрольної роботи

Варіант 1

1. Критерії класифікації кризових явищ.
2. Поняття соціальної відповідальності суб'єктів підприємництва.
3. Проаналізуйте фінансове становище Вашого підприємства (або підприємства, до інформації якого маєте доступ).

За потреби розробіть заходи подолання кризової ситуації.

8. Критерії оцінювання результатів навчання

Шкала та схема формування підсумкової оцінки

Переведення підсумкового балу за 100-бальною шкалою оцінювання в підсумкову оцінку за традиційною шкалою

Підсумковий бал	Оцінка за традиційною шкалою
51-100	зараховано
1-50	не зараховано

Схема розподілу балів

Максимальна кількість балів	70 балів (поточний контроль) – середньозважений бал оцінок за відповіді на семінарських заняттях та виконання індивідуальних завдань, який переводиться у 100- бальну шкалу з ваговим коефіцієнтом 0,4	30 балів (проміжний контроль) – за результатами виконання модульної контрольної роботи
Мінімальний	35 балів (поточний контроль)	16 балів (проміжний)

пороговий рівень		контроль)

Підсумкова оцінка виставляється за результатами поточного та проміжного контролю. Під час поточного контролю оцінюються відповіді студента на семінарських заняттях та результати самостійної роботи. Нарахування балів за поточний контроль відбувається відповідно до [«Положення про порядок оцінювання рівня навчальних досягнень студентів в умовах ЄКТС в ІДГУ»](#).

Критерії оцінювання під час аудиторних занять

Оцінка	Критерії оцінювання навчальних досягнень
5 балів	Оцінюється робота студента, який у повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно, самостійно й аргументовано його викладає, глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних запитань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову та додаткову літературу, вільно послуговується науковою термінологією, розв'язує задачі стандартним або оригінальним способом, наводить аргументи на підтвердження власних думок, здійснює аналіз та робить висновки.
4 бали	Оцінюється робота студента, який достатньо повно володіє навчальним матеріалом, обґрунтовано його викладає, в основному розкриває зміст теоретичних запитань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову літературу, розв'язує задачі стандартним способом, послуговується науковою термінологією. Але при висвітленні деяких питань не вистачає достатньої глибини та аргументації, допускаються при цьому окремі неістотні неточності та незначні помилки.
3 бали	Оцінюється робота студента, який відтворює значну частину навчального матеріалу, висвітлює його основний зміст, виявляє елементарні знання окремих положень, записує основні формули, рівняння, закони. Однак не здатний до глибокого, всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, не користується необхідною літературою, допускає істотні неточності та помилки.
2 бали	Оцінюється робота студента, який достатньо не володіє навчальним матеріалом, однак фрагментарно, поверхово (без аргументації й обґрунтування) викладає окремі питання навчальної дисципліни, не розкриває зміст теоретичних питань і практичних завдань.
1 бал	Оцінюється робота студента, який не в змозі викласти зміст більшості питань теми та курсу, володіє навчальним матеріалом на рівні розпізнавання явищ, допускає істотні помилки, відповідає на запитання, що потребують однослівної відповіді.
0 балів	Оцінюється робота студента, який не володіє навчальним матеріалом та не в змозі його висвітлити, не розуміє змісту теоретичних питань та практичних завдань.

Критерії оцінювання індивідуальних завдань

Максимальна кількість балів за виконання будь-якого з видів індивідуальних завдань складає 5 балів.

Оцінювання доповіді (реферату) здійснюється за такими критеріями: самостійність та оригінальність дослідження, виконання поставлених автором завдань, здатність здійснювати узагальнення на основі опрацювання теоретичного матеріалу та відсутність помилок при оформленні цитування й посилань на джерела.

Індивідуальне завдання є обов'язковим для виконання та передбачає написання реферату на одну із запропонованих тем. Разом з тим у здобувач освіти може запропонувати свою тему у відповідності до особистих науково-дослідних інтересів та погодити її з викладачем. Також за бажанням студент може написати декілька рефератів протягом семестру для підвищення загальної оцінки за курс.

Окрім цього замість написання реферату можуть бути зараховано прослуховування курсів і у відповідності до теми навчальної дисципліни на платформах EdEra, Prometheus. Зарахування відбувається за наявності сертифікату про успішне проходження курсу.

Тематика рефератів:

1. Організаційні структури управління у рамках антикризового управління підприємством.
2. Методи прогнозування ймовірності банкрутства.
3. Законодавча база антикризового управління підприємством.
4. Діагностика банкрутства.
5. Методи кредитної політики підприємства.
6. Вибір фінансових джерел оновлення необоротних активів.
7. Управління дебіторською заборгованістю.
8. Основні завдання системи неспроможності.
9. Оптимізація середнього залишку грошових активів (модель Баумоля).
10. Пріоритетні задачі, що мають вирішувати системи неспроможності.
11. Державні органи з питань банкрутства в Австралії і Великобританії.
12. Форми оперативного регулювання середнього залишку грошових активів.
13. Державний орган з питань банкрутства Канади.
14. Характеристика самодіяльного антикризового управління.
15. Причини світової фінансової кризи 2008 року.
16. Антикризовий консалтинг.
17. Показники платоспроможності, ліквідності й фінансової стабільності підприємства.
18. Прояви кризи промислового капіталу у грошовій формі.
19. Поняття санації, типи санаційних заходів.
20. Прояви кризи промислового капіталу у продуктивній формі.
21. Показники рентабельності й ділової активності.
22. Прояви кризи промислового капіталу у товарній формі.
23. Стратегічний механізм фінансової стабілізації.
24. Методологічні основи стратегії антикризового управління розвитком підприємства.
25. Ознаки доведення підприємства до банкрутства. Покарання осіб, які скоїли навмисне банкрутство
26. Поняття реструктуризації підприємства і засоби її здійснення.
27. Види кризових ситуацій на підприємствах і визначення банкрутства.
28. Стратегічні альтернативи у рамках базових стратегій антикризового управління підприємством.
29. Ознаки поточної неплатоспроможності підприємства.

30. Формування системи антикризового управління неплатоспроможними підприємствами.
31. Ознаки фіктивного банкрутства підприємства як злочина у сфері неспроможності.
32. Формалізовані законодавством антикризові процедури.
33. Роль держави в антикризовому управлінні.
34. Антикризове управління під контролем кредиторів.
35. Служба трасті США.
36. Вітчизняний досвід реструктуризації промислових підприємств.
37. Учасники справи про банкрутство.
38. Управління запасами. Модель EOQ.
39. Інтегрована система корпоративного антикризового управління.
40. Наслідки світової економічної кризи 2008 р.
41. Антикризові заходи держав в умовах світової фінансової кризи.
42. Злочини у сфері банкрутства (навмисне банкрутство).
43. Зміст програм фінансової стабілізації підприємства.
44. Концепція створення системи антикризового управління підприємствами.
45. Методи обґрунтування стратегії реструктуризації підприємства.
46. Стадії циклічного розвитку підприємства в умовах змішаної економіки.
47. Форми та види реструктуризації підприємства.
48. Ціль, етапи реструктуризації підприємства і критерії виходу з кризи.
49. Організаційний блок заходів фінансової стабілізації підприємства.
50. Фактори та можливі типи розвитку підприємства.

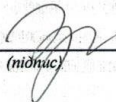
Критерії оцінювання модульної контрольної роботи

Модульна контрольна робота проводиться у письмовій формі максимальна кількість балів за модульну контрольну роботу становить 30 балів. Варіант модульної контрольної роботи містить три теоретичних питання.

Максимальна кількість балів за 1 теоретичне питання складає 10 балів. Максимальна кількість балів виставляється у разі повної обґрунтованої відповіді на теоретичні питання.

Оцінка «0» виставляється у разі якщо студент не володіє теоретичними матеріалом та не в змозі відповісти на питання контрольної роботи.

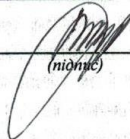
Викладач

(підпис)

Захарченко В.І.
(ПІБ)

Затверджено на засіданні кафедри управління підприємницькою та туристичною діяльністю протокол № 7 від «24» 12 2019 р.

Завідувач кафедри

(підпис)

Сорока Л.М.
(ПІБ)